

Reyer Boxerm

Paul Levitton

COVER

18 Bidden, beter worden, betalen

Gebedsgenezers doen het goed in ons land. Massa's zieken bezoeken hun diensten, waar machtigingskaarten klaar liggen in de kerk, en cd's, dvd's, kettinkjes en andere merchandise in het winkeltje.

30 Fucking witte busjes

Paul Levitton fotografeerde drie jaar lang vanuit zijn auto Hollandse vergezichten, met zo weinig mogelijk verkeer erop. Maar de wegen slibben dicht en de Revu-fotograaf gruwelt van de opmars van 'fucking witte busjes' die zijn beeld verstoren.

16 Valse streken

"Er staat nergens dat het verboden is in valse schilderijen te handelen," zegt kunstmakelaar en taxateur Auke van der Werff. Johan Meijering (foto) komt in actie. Het verhaal achter een praktijkgeval -de 'Altink-affaire'- dat 13 juni voor de rechter komt.

Merlijn Doornik

24 Samira Bouchibti

Journalist Samira Bouchibti werd PvdA-Kamerlid: "Ik wilde niet lullen, maar poetsen. Ik dacht: ik moet mijn handen vies maken."

36 Herinneringen aan Julie

Jean-Denis Lejeune schreef een boek over de ontvoering en moord op zijn dochter Julie. En de missers van de Belgische politie en justitie. Persoonlijke reconstructie van de Dutroux-affaire.

Oud-politieman en voormalig kunstverzamelaar Johan L. Meijering (60) komt in het geweer tegen de handel in valse schilderijen. Zelf ging de Groninger voor 30.000 euro het schip in met 'valse Altinks'. 13 juni komt zijn schadeclaim voor de rechter.

Door Hendrik Jan Korterink

Valse kunst kan ongestraft worden verkocht

Niemand doet iets

In Frankrijk worden valse schilderijen in beslag genomen en vernietigd, Nederland kent dat niet. Het is hier alleen verboden een valse handtekening te zetten, er staat nergens dat het verboden is in valse schilderijen te handelen. Dat is een leemte in de wet." Kunstmakelaar en taxateur Auke van der Werff weet als geen ander wat er in Nederland aan schilderijen wordt verhandeld, maar de hoop dat er paal en perk wordt gesteld aan vervalzers heeft hij allang opgegeven: "Er zijn veel mensen geweest die zich hiermee hebben beziggehouden, maar men wil er niet aan."

Zelf speelt hij een rol in de zogenaamde Altink-affaire: hij stelde voor de Beilense kunstschilder Cor van L. een taxatierapport op voor een paar schilderijen van de Groningse schilder Jan Altink. Van der Werff: "Ik had die dingen in eerste instantie gezien, ik dacht: er klopt iets niet, maar wat? Ik vertrouwde Van L. en heb tegen hem gezegd: 'Ik maak voor de verzekering een voorlopig taxatierapport en we spreken af dat we binnen drie maanden met een aantal experts bij elkaar komen.' Omdat het me toch niet lekker zat, heb ik eronder geschreven: 'Niet voor juridische en commerciële

einden te gebruiken.' Ik heb nooit meer iets van Van L. gehoord.

"Driekwart jaar later krijg ik een telefoontje: 'Ik heb een schilderij van Altink, met een rapport van u erbij, dat komt bij meneer Van L. vandaan.' Ik zeg: 'Hoho, op dat rapport staat dat het niet voor commerciële en juridische doeleinden mag worden gebruikt.' Dat stond er dus niet meer op, de beler had alleen een kopie. Meneer Van L. heeft vanaf het begin lopen sjoemelen met mijn rapport."

De eerste Altink-affaire speelt in 1992: het Drentse kunstenaarsrechtspaar Cor en Corrie

Meijering: "Ik voel me ontzettend gebruikt."

van L. wordt verdacht van het vervalsen van schilderijen. Bij een veiling van Sotheby's in Amsterdam worden op het laatste nippertje 'valse Altinks' teruggenomen. Er wordt een inval gedaan in de boerderij van Van Loenen, er worden 31 schilderijen in beslag genomen. Van L. kan geen goede verklaring geven voor de herkomst van de kunstwerken, maar justitie slaagt er niet in het bewijs te leveren dat Van L. niet te goeder trouw heeft aangekocht, of dat hij de betreffende werken zelf heeft geschilderd en er de naam Jan Altink onder heeft gezet. Twee door het Gerechtshof Amsterdam benoemde getuige-deskundigen verklaren onafhankelijk van elkaar dat 28 van de 31 in beslag genomen werken vals zijn. Niettemin loopt het met een sisser af: justitie krijgt het bewijs niet rond, Van L. krijgt de omstreden werken terug en hij ontvangt een schadevergoeding. De zaak heeft wel landelijke publiciteit getrokken met een pagina in De Telegraaf en regionaal sudderde het nog enkele maanden door, maar daar bleef het bij.

Het duurde bijna tien jaar voor er opnieuw een kwartje valt. In juni 2002 komt de Groningse kunstverzamelaar Johan Meijering erachter dat er iets mis is met schilderijen die hij van zijn goede vriend Cor van L. heeft gekocht. Meijering: "Ik wist niks van die eerste affaire. Ik had Van L. in 1998 leren kennen. Ik bewonderde hem als schilder, en als mens. We voerden diepzinnige gesprekken, we waren vrienden voor het leven, intimi. Ik voel me zo ontzettend gebruikt. Hij heeft -samen met zijn eega- precies het moment uitgezocht waarop hij dacht: nu is de kust veilig, nu kan ik met die Altinks op de proppen komen."

Uiteindelijk gaat Meijering voor zo'n 30.000 euro het schip in. Alle tien van Van Loenen

Van Loenen: 'Over vals gesproken!'

"Auke van der Werff kende hoge waarden toe aan de schilderijen. Het ging niet om een voorlopig taxatierapport," zegt Cor van Loenen. "Van der Werff zegt dat hij ervan overtuigd is dat het voor 100 procent om valse werken gaat, nota bene door mij geschilderd. Over vals gesproken! Dat mijn stijl van schilderen in sommige opzichten raakvlakken heeft met het werk van enkele Ploeg-schilders, zoals sommigen beweren, wil niet zeggen dat de omstreden schilderijen van mijn hand zijn. Het Gerechtelijk Laboratorium in Rijswijk heeft geen aanwijzingen verkregen dat de schilderijen uit de eerste 'Altink-affaire' vals waren. De zogenaamde deskundigen onderbouwen hun mening niet met steekhoudende argumenten.

"De rechtbank in Assen zegt in een tussenvonnissen dat ik de stellingen van de deskundigen, betreffende de valsheid van de schilderijen, gemotiveerd heb betwist. Johan Meijering voelt zich in het nauw gedreven doordat zijn klachten bij het gerechtshof in Leeuwarden niet ontvankelijk zijn verklaard, hij probeert nu op slinkse wijze de publiciteit te beïnvloeden door een onjuiste voorstelling van zaken te geven. Meijering heeft de bewuste tien schilderijen op eigen initiatief laten opknappen en met positieve taxaties doorverkocht, met 50.000 euro winst.

"Mijn conclusie: onafhankelijk van elkaar hebben beëdigde taxateurs unaniem de bewuste schilderijen goed bevonden, zolang ze niet wisten dat de werken uit de collectie van Van Loenen afkomstig waren."

Taxateur Auke van der Werff: "Die schilderijen zijn van Van Loenens hand, punt. Klaar, 100 procent. Hij is een pathologische leugenaar. Hij gelooft in zijn eigen leugens, die man is echt ziek. Daar kan hij niks aan doen, maar wat hij doet, dat mag niet. Er is geen mens die er nog aan twijfelt dat hij ze gemaakt heeft."

aangekochte werken blijken vals. Onafhankelijk van elkaar komen taxateurs tot die conclusie, maar bij justitie vangt Meijering bot. "De officier van justitie zei dat hij er ook wel van overtuigd is dat het om oplichting gaat, maar dat het laatste stukje technisch bewijs ontbreekt. Ze hebben er gewoon geen donder aan gedaan. En de politie zegt: 'Het is een kwestie van budgetten en prioriteiten.' Dat is een aantasting van mijn rechtsgevoel, een uitholling van ons rechtssysteem. In hoger beroep is de zaak geseponneerd. Het minste dat ze hadden kunnen doen was Auke van der Werff als getuige horen, maar zelfs die moeite hebben ze niet genomen."

Meijering laat het er niet bij zitten: hij heeft een civielrechtelijke procedure aangespannen waarin hij 150.000 euro eist: voor de tien valse werken, rente, buitengerechtelijke kosten

en emotionele schade. De zaak staat voor 13 juni op de agenda bij de rechtbank in Assen. Verder heeft Meijering een initiatiefgroep in het leven geroepen van zeven mensen die zich gaan inzetten voor de bestrijding van valse kunst. Er komt een stichting die diverse activiteiten aan het voorbereiden is met betrekking tot het fenomeen 'valse kunst'. Ook wordt er een fonds opgezet, waaraan Meijering zelf alvast een donatie heeft gedaan van 25.000 euro. "Laten we deze plaag stoppen, dat echtpaar uit Beilen is al vijftien jaar bezig, iedereen weet het, maar niemand doet iets." ■

Volgens experts is dit schilderij, Gronings dorp, niet van Jan Altink, zoals de handtekening vermeldt, maar van de hand van Cor van L.

Jan Altink en De Ploeg

Jan Altink (1885-1971) uit Groningen was een veelzijdige schilder uit het Hollandse expressionisme. In 1918 stond hij aan de wieg van de Groningse kunstenaarsgroep De Ploeg, die nog altijd bestaat. Het expressionisme van De Ploeg had internationale allure. De bloeitijd van De Ploeg was van 1921 tot 1930.

Cor van Loenen schildert in de stijl van Altink. Auke van der Werff: "Het vervelende met Altink is dat hij een sterke periode heeft gehad, maar ook een hele periode waarin hij uitermate zwak werk heeft afgeleverd. Sommige dingen die Van L. heeft gemaakt zijn beter dan een slechte Jan Altink, maar ze zijn gewoon niet echt."

